

**Кримінальний кодекс України.
Окремі думки суддів.
Постатейні матеріали**

У виданні з огляду на структуру Кримінального кодексу України систематизовано окремі думки суддів викладені у кримінальних провадженнях відповідно до ст. 375 КПК України.

Видання розраховано на співробітників органів прокуратури, Державного бюро розслідувань, Служби безпеки України, Національної поліції та інших органів правопорядку, суддів, адвокатів, викладачів і наукових працівників, аспірантів, здобувачів, студентів і курсантів вищих юридичних навчальних закладів, а також усіх, хто цікавиться проблемами кримінального судочинства.

Це видання містить QR коди з посиланням на рішення судів вищих інстанцій.

КРИМІНАЛЬНИЙ КОДЕКС УКРАЇНИ

**Окремі думки суддів
Постатейні матеріали**

Науково-практичний посібник

За загальною редакцією
доктора юридичних наук,
професора А. В. Столітнього

«...окрема думка судді не є судовим рішенням, в якому викладається правовий висновок, а тому не має прецедентного значення і, відповідно до ч. 3 ст. 375 КПК, є лише правом кожного судді із колегії суддів викласти письмово окрему думку, яка не оголошується в судовому засіданні, а приєднується до матеріалів провадження і є відкритою для ознайомлення»

*Постанова ККС ВС від 18.02.2019
у справі № 592/1964/14-к,
<https://reestr.court.gov.ua/Review/80112253>*

УДК 343.03(477)(072)

К84

Укладачі:

Столітній А. В., доктор юридичних наук, професор, почесний працівник прокуратури України, професор спеціальної кафедри № 1 Інституту підготовки юридичних кадрів для СБУ Національного юридичного університету імені Ярослава Мудрого;

Шмаленя С. В., заступник начальника Департаменту організаційно-контрольної діяльності, правового та аналітичного забезпечення Офісу Генерального прокурора, кандидат юридичних наук, заслужений юрист України;

Туркот М. С., прокурор відділу взаємодії з прокуратурами нижчого рівня управління забезпечення реалізації процесуальних повноважень Генерального прокурора у кримінальному провадженні Департаменту організаційно-контрольної діяльності, правового та аналітичного забезпечення Офісу Генерального прокурора, почесний працівник прокуратури України, ветеран прокуратури України, ветеран військової служби, кандидат юридичних наук, доцент;

Снігар М. І., адвокат юридичної компанії «SLS Group»

Кримінальний кодекс України. Окремі думки суддів. Постатейні К84 матеріали. Станом на 01 березня 2024 р. : наук.-практ. посіб. / уклад.: А. В. Столітній, С. В. Шмаленя, М. С. Туркот, М. І. Снігар ; за заг. ред. д.ю.н., проф. А. В. Столітнього; Київ: Норма права, 2024. – 1080 с.

ISBN 978-617-7850-93-8

У виданні з огляду на структуру Кримінального кодексу України систематизовано окремі думки суддів викладені у кримінальних провадженнях відповідно до ст. 375 КПК України.

Видання розраховано на співробітників органів прокуратури, Державного бюро розслідувань, Служби безпеки України, Національної поліції та інших органів правопорядку, суддів, адвокатів, викладачів і наукових працівників, аспірантів, здобувачів, студентів і курсантів вищих юридичних навчальних закладів, а також усіх, хто цікавиться проблемами кримінального судочинства.

Це видання містить QR коди з посиланням на рішення судів вищих інстанцій.

УДК 343.03(477)(072)

© А. В. Столітній, С. В. Шмаленя,
М. С. Туркот, М. І. Снігар, 2024

© Норма права, 2024

ISBN 978-617-7850-93-8

Передмова

Науково-практичне видання підготовлене відповідно до останніх змін кримінального законодавства станом на 01 березня 2024 року. Колективом авторів наведено окремі думки суддів, які не є судовими рішеннями, але водночас, мають логічну та аргументовану юридичну позицію, викладену щодо Закону про кримінальну відповідальність, у якому встановлено підстави і принципи такої відповідальності та звільнення від неї.

Основна мета роботи полягає у систематизації альтернативної думки суддів про практику застосування норм національного кримінального законодавства.

Побудова видання відповідає структурі Кримінального кодексу України, після певної статті викладено скорочений витяг окремої думки. Для зручності читачів науково-практичне видання містить QR-коди з посиланнями на повні тексти окремих думок, а також судових рішень, стосовно яких такі думки наведено.

Отже, ця робота допоможе мінімізувати час для пошуку альтернативної думки та спрямує до шляхів ефективного застосування відповідних положень Закону про кримінальну відповідальність.

Сподіваємось, що видання стане незамінним у повсякденній практичній діяльності працівників органів прокуратури, Державного бюро розслідувань, Служби безпеки України, Національної поліції та інших органів правопорядку, суддів, адвокатів, викладачів і наукових співробітників, аспірантів, здобувачів, студентів і курсантів закладів вищої освіти, юридичних навчальних закладів, а також усіх, хто цікавиться проблемами кримінального судочинства.

З повагою

*доктор юридичних наук, професор,
почесний працівник прокуратури України
Антон Столітній*

Перелік умовних скорочень

ЄРДР, Реєстр	– Єдиний реєстр досудових розслідувань
ЄСПЛ, Європейський суд	– Європейський суд з прав людини
ВАКС	– Вищий антикорупційний суд
ВССУ	– Вищий спеціалізований суд України з розгляду цивільних і кримінальних справ
ВРУ	– Верховна рада України
ВС	– Верховний Суд
ВСУ	– Верховний Суд України
ГПК України, ГПК	– Господарський процесуальний кодекс України
ЗУ	– Закон України
КАС	– Кодекс адміністративного судочинства України
КУпАП	– Кодекс України про адміністративні правопорушення
Конвенція	– Конвенція про захист прав людини і основоположних свобод 1950 року
КУ	– Конституція України
КК	– Кримінальний кодекс України
ККС	– Касаційний кримінальний суд
КПК	– Кримінальний процесуальний кодекс України 2012 року
КПК, КПК 1960 року	– Кримінальний процесуальний кодекс України 1960 року
КСУ	– Конституційний Суд України
НСРД	– негласні слідчі (розшукові) дії
СІЗО	– слідчий ізолятор
СК	– Сімейний кодекс України
ЦК	– Цивільний кодекс України
ЦПК	– Цивільний процесуальний кодекс України
ПК України, ПК	– Податковий кодекс України
ст.	– стаття
ст.ст.	– статті
п.	– пункт
п.п.	– пункти
пп.	– підпункт
ч.	– частина
ч.ч.	– частини

Кримінальний кодекс України

(Відомості Верховної Ради України (ВВР), 2001, № 25-26, ст. 131)

- {Із змінами, внесеними згідно із Законами
№ 2953-III від 17.01.2002, ВВР, 2002, № 17,
ст. 121
№ 3075-III від 07.03.2002, ВВР, 2002, № 30,
ст. 206
№ 430-IV від 16.01.2003, ВВР, 2003, № 14,
ст. 95
№ 485-IV від 06.02.2003, ВВР, 2003, № 14,
ст. 104
№ 662-IV від 03.04.2003, ВВР, 2003, № 27,
ст. 209
№ 668-IV від 03.04.2003, ВВР, 2003, № 26,
ст. 198
№ 669-IV від 03.04.2003, ВВР, 2003, № 26,
ст. 199
№ 744-IV від 15.05.2003, ВВР, 2003, № 29,
ст. 234
№ 850-IV від 22.05.2003, ВВР, 2003, № 35,
ст. 271
№ 908-IV від 05.06.2003, ВВР, 2003, № 38,
ст. 320
№ 1098-IV від 10.07.2003, ВВР, 2004, № 7,
ст. 46
№ 1130-IV від 11.07.2003, ВВР, 2004, № 8,
ст. 66
№ 1626-IV від 18.03.2004, ВВР, 2004, № 26,
ст. 361
№ 1723-IV від 18.05.2004, ВВР, 2004, № 36,
ст. 430}
- {Щодо визнання неконституційними окремих
положень див. Рішення Конституційного Суду
№ 15-рп/2004 від 02.11.2004}
- {Із змінами, внесеними згідно із Законами
№ 2252-IV від 16.12.2004, ВВР, 2005, № 5,
ст. 119
№ 2276-IV від 21.12.2004, ВВР, 2005, № 6,
ст. 134
№ 2289-IV від 23.12.2004, ВВР, 2005, № 6,
ст. 139
№ 2308-IV від 11.01.2005, ВВР, 2005, № 6,
ст. 145
№ 2322-IV від 12.01.2005, ВВР, 2005, № 10,
ст. 187
№ 2456-IV від 03.03.2005, ВВР, 2005, № 16,
ст. 260
№ 2598-IV від 31.05.2005, ВВР, 2005, № 27,
ст. 359
№ 2734-IV від 06.07.2005, ВВР, 2005, № 33,
ст. 432
№ 2903-IV від 22.09.2005, ВВР, 2006, № 1,
ст. 4
№ 2984-IV від 18.10.2005, ВВР, 2006, № 2-3, ст.
37
№ 3108-IV від 17.11.2005, ВВР, 2006, № 1,
ст. 18
№ 3169-IV від 01.12.2005, ВВР, 2006, № 12,
ст. 105
№ 3316-IV від 12.01.2006, ВВР, 2006, № 17,
ст. 147
№ 3423-IV від 09.02.2006, ВВР, 2006, № 26,
ст. 211
№ 3480-IV від 23.02.2006, ВВР, 2006, № 31,
ст. 268
№ 3504-IV від 23.02.2006, ВВР, 2006, № 33,
ст. 280
№ 170-V від 21.09.2006, ВВР, 2006, № 45,
ст. 443
№ 527-V від 22.12.2006, ВВР, 2007, № 11,
ст. 96
№ 534-V від 22.12.2006, ВВР, 2007, № 10,
ст. 91
№ 578-V від 11.01.2007, ВВР, 2007, № 13,
ст. 131
№ 698-V від 22.02.2007, ВВР, 2007, № 20,
ст. 282
№ 875-V від 05.04.2007, ВВР, 2007, № 29,
ст. 388
№ 966-V від 19.04.2007, ВВР, 2007, № 32,
ст. 412
№ 1071-V від 24.05.2007, ВВР, 2007, № 34,
ст. 447
№ 1111-V від 31.05.2007, ВВР, 2007, № 44,
ст. 512
№ 270-VI від 15.04.2008, ВВР, 2008, № 24,
ст. 236
№ 586-VI від 24.09.2008, ВВР, 2009, № 10-11, ст.
137
№ 600-VI від 25.09.2008, ВВР, 2009, № 13,
ст. 154
№ 616-VI від 01.10.2008, ВВР, 2009, № 14,
ст. 167
№ 801-VI від 25.12.2008, ВВР, 2009, № 23,
ст. 278
№ 890-VI від 15.01.2009, ВВР, 2009, № 25,
ст. 311 –
Закон визнано неконституційним згідно з
Рішенням Конституційного Суду
№ 20-рп/2009 від 10.09.2009
№ 894-VI від 15.01.2009, ВВР, 2009, № 26,
ст. 317
№ 1027-VI від 19.02.2009, ВВР, 2009, № 28,
ст. 368

- № 1125-VI від 17.03.2009, *BBP*, 2009, № 30, ст. 423
- № 1165-VI від 19.03.2009, *BBP*, 2009, № 31, ст. 458
- № 1166-VI від 19.03.2009, *BBP*, 2009, № 31, ст. 459
- № 1180-VI від 19.03.2009, *BBP*, 2009, № 32-33, ст. 485
- № 1254-VI від 14.04.2009, *BBP*, 2009, № 36-37, ст. 511
- № 1414-VI від 02.06.2009, *BBP*, 2009, № 41, ст. 600
- № 1441-VI від 04.06.2009, *BBP*, 2009, № 42, ст. 632
- № 1449-VI від 04.06.2009, *BBP*, 2009, № 43, ст. 640
- № 1452-VI від 04.06.2009, *BBP*, 2009, № 44, ст. 653
- № 1475-VI від 05.06.2009, *BBP*, 2009, № 45, ст. 683
- № 1508-VI від 11.06.2009, *BBP*, 2009, № 46, ст. 699
- № 1520-VI від 11.06.2009, *BBP*, 2009, № 49, ст. 732
- № 1616-VI від 21.08.2009, *BBP*, 2009, № 50, ст. 754
- № 1675-VI від 22.10.2009, *BBP*, 2010, № 4, ст. 28
- № 1707-VI від 05.11.2009, *BBP*, 2010, № 5, ст. 43
- № 1708-VI від 05.11.2009, *BBP*, 2010, № 5, ст. 44
- № 1819-VI від 20.01.2010, *BBP*, 2010, № 10, ст. 105
- № 1827-VI від 21.01.2010, *BBP*, 2010, № 10, ст. 108
- № 2258-VI від 18.05.2010, *BBP*, 2010, № 29, ст. 392
- № 2295-VI від 01.06.2010, *BBP*, 2010, № 30, ст. 399
- № 2338-VI від 15.06.2010, *BBP*, 2010, № 32, ст. 450
- № 2453-VI від 07.07.2010, *BBP*, 2010, № 41-42, № 43, № 44-45, ст. 529
- № 2457-VI від 08.07.2010, *BBP*, 2010, № 48, ст. 564
- № 2464-VI від 08.07.2010, *BBP*, 2011, № 2-3, ст. 11
- № 2518-VI від 09.09.2010, *BBP*, 2011, № 4, ст. 22
- № 2556-VI від 23.09.2010, *BBP*, 2011, № 6, ст. 42
- № 2677-VI від 04.11.2010, *BBP*, 2011, № 19-20, ст. 142
- № 2735-VI від 02.12.2010, *BBP*, 2011, № 21, ст. 144
- № 2742-VI від 02.12.2010, *BBP*, 2011, № 22, ст. 146
- № 2756-VI від 02.12.2010, *BBP*, 2011, № 23, ст. 160
- № 2808-VI від 21.12.2010, *BBP*, 2011, № 25, ст. 188
- № 2852-VI від 22.12.2010, *BBP*, 2011, № 28, ст. 253
- № 2924-VI від 13.01.2011, *BBP*, 2011, № 31, ст. 302
- № 2939-VI від 13.01.2011, *BBP*, 2011, № 32, ст. 314
- № 3186-VI від 05.04.2011, *BBP*, 2011, № 42, ст. 424
- № 3207-VI від 07.04.2011, *BBP*, 2011, № 41, ст. 414
- № 3267-VI від 21.04.2011, *BBP*, 2011, № 44, ст. 456
- № 3306-VI від 22.04.2011, *BBP*, 2011, № 44, ст. 471
- Кодексом
- № 3393-VI від 19.05.2011, *BBP*, 2011, № 48-49, ст. 536
- Законами
- № 3454-VI від 02.06.2011, *BBP*, 2011, № 50, ст. 549
- № 3465-VI від 02.06.2011, *BBP*, 2011, № 51, ст. 580
- № 3571-VI від 05.07.2011, *BBP*, 2012, № 5, ст. 38
- № 3718-VI від 08.09.2011, *BBP*, 2012, № 19-20, ст. 168
- № 3795-VI від 22.09.2011, *BBP*, 2012, № 21, ст. 197
- № 3826-VI від 06.10.2011, *BBP*, 2012, № 21, ст. 203
- № 4016-VI від 04.11.2011, *BBP*, 2012, № 25, ст. 260
- № 4025-VI від 15.11.2011, *BBP*, 2012, № 25, ст. 263
- № 4452-VI від 23.02.2012, *BBP*, 2012, № 50, ст. 564
- № 4652-VI від 13.04.2012, *BBP*, 2013, № 21, ст. 208}
- {Офіційне тлумачення до Кодексу див. в Рішенні Конституційного Суду № 10-рп/2012 від 18.04.2012}
- {Із змінами, внесеними згідно із Законами № 4837-VI від 24.05.2012, *BBP*, 2013, № 15, ст. 113
- № 4838-VI від 24.05.2012, *BBP*, 2013, № 15, ст. 114

Кримінальний процесуальний кодекс України

- № 4955-VI від 07.06.2012, *BBP*, 2013, № 18, ст. 170
- № 5064-VI від 05.07.2012, *BBP*, 2013, № 28, ст. 299
- № 5065-VI від 05.07.2012, *BBP*, 2013, № 28, ст. 300
- № 5283-VI від 18.09.2012, *BBP*, 2013, № 36, ст. 481
- № 5284-VI від 18.09.2012, *BBP*, 2013, № 37, ст. 488
- № 5460-VI від 16.10.2012, *BBP*, 2014, № 2-3, ст. 41
- № 221-VII від 18.04.2013, *BBP*, 2014, № 10, ст. 119
- № 222-VII від 18.04.2013, *BBP*, 2014, № 11, ст. 131
- № 228-VII від 14.05.2013, *BBP*, 2014, № 11, ст. 133
- № 245-VII від 16.05.2013, *BBP*, 2014, № 12, ст. 178
- № 314-VII від 23.05.2013, *BBP*, 2014, № 12, ст. 183
- № 642-VII від 10.10.2013, *BBP*, 2014, № 22, ст. 773
- № 721-VII від 16.01.2014, *BBP*, 2014, № 22, ст. 801 – втратив чинність на підставі Закону № 732-VII від 28.01.2014, *BBP*, 2014, № 22, ст. 811
- № 728-VII від 16.01.2014, *BBP*, 2014, № 22, ст. 808 – втратив чинність на підставі Закону № 732-VII від 28.01.2014
- № 729-VII від 16.01.2014, *BBP*, 2014, № 22, ст. 809 – втратив чинність на підставі Закону № 732-VII від 28.01.2014
- № 734-VII від 28.01.2014, *BBP*, 2014, № 22, ст. 813
- № 735-VII від 28.01.2014, *BBP*, 2014, № 22, ст. 814
- № 746-VII від 21.02.2014, *BBP*, 2014, № 12, ст. 188
- № 767-VII від 23.02.2014, *BBP*, 2014, № 17, ст. 593
- № 877-VII від 13.03.2014, *BBP*, 2014, № 15, ст. 326
- № 879-VII від 13.03.2014, *BBP*, 2014, № 16, ст. 582
- № 1170-VII від 27.03.2014, *BBP*, 2014, № 22, ст. 816
- № 1183-VII від 08.04.2014, *BBP*, 2014, № 23, ст. 867
- № 1194-VII від 09.04.2014, *BBP*, 2014, № 25, ст. 890
- № 1207-VII від 15.04.2014, *BBP*, 2014, № 26, ст. 892
- № 1261-VII від 13.05.2014, *BBP*, 2014, № 28, ст. 937
- № 1519-VII від 18.06.2014, *BBP*, 2014, № 32, ст. 1124
- № 1533-VII від 19.06.2014, *BBP*, 2014, № 32, ст. 1125
- № 1682-VII від 16.09.2014, *BBP*, 2014, № 44, ст. 2041
- № 1689-VII від 07.10.2014, *BBP*, 2014, № 46, ст. 2046
- № 1697-VII від 14.10.2014, *BBP*, 2015, № 2-3, ст. 12
- № 1698-VII від 14.10.2014, *BBP*, 2014, № 47, ст. 2051
- № 1700-VII від 14.10.2014, *BBP*, 2014, № 49, ст. 2056
- № 1702-VII від 14.10.2014, *BBP*, 2014, № 50-51, ст. 2057
- № 1703-VII від 14.10.2014, *BBP*, 2014, № 45, ст. 2045
- № 63-VIII від 25.12.2014, *BBP*, 2015, № 6, ст. 38
- № 71-VIII від 28.12.2014, *BBP*, 2015, № 7-8, № 9, ст. 55
- № 77-VIII від 28.12.2014, *BBP*, 2015, № 11, ст. 75
- № 116-VIII від 15.01.2015, *BBP*, 2015, № 13, ст. 85
- № 158-VIII від 05.02.2015, *BBP*, 2015, № 13, ст. 92
- № 186-VIII від 12.02.2015, *BBP*, 2015, № 16, ст. 110
- № 191-VIII від 12.02.2015, *BBP*, 2015, № 21, ст. 133
- № 194-VIII від 12.02.2015, *BBP*, 2015, № 16, ст. 113
- № 198-VIII від 12.02.2015, *BBP*, 2015, № 17, ст. 118
- № 218-VIII від 02.03.2015, *BBP*, 2015, № 17, ст. 122
- № 222-VIII від 02.03.2015, *BBP*, 2015, № 23, ст. 158
- № 290-VIII від 07.04.2015, *BBP*, 2015, № 26, ст. 217
- № 317-VIII від 09.04.2015, *BBP*, 2015, № 26, ст. 219
- № 421-VIII від 14.05.2015, *BBP*, 2015, № 29, ст. 264
- № 576-VIII від 02.07.2015, *BBP*, 2015, № 36, ст. 360
- № 629-VIII від 16.07.2015, *BBP*, 2015, № 43, ст. 386
- № 716-VIII від 06.10.2015, *BBP*, 2015, № 47, ст. 436
- № 731-VIII від 08.10.2015, *BBP*, 2015, № 49-50, ст. 449

- № 743-VIII від 03.11.2015, BBP, 2015, № 51, ст. 472
- № 770-VIII від 10.11.2015, BBP, 2015, № 49-50, ст. 464
- № 835-VIII від 26.11.2015, BBP, 2016, № 2, ст. 17
- № 838-VIII від 26.11.2015, BBP, 2016, № 2, ст. 18
- № 889-VIII від 10.12.2015, BBP, 2016, № 4, ст. 43
- № 993-VIII від 04.02.2016, BBP, 2016, № 12, ст. 135
- № 1019-VIII від 18.02.2016, BBP, 2016, № 11, ст. 127
- № 1022-VIII від 15.03.2016, BBP, 2016, № 13, ст. 146
- № 1403-VIII від 02.06.2016, BBP, 2016, № 29, ст. 535
- № 1404-VIII від 02.06.2016, BBP, 2016, № 30, ст. 542
- № 1492-VIII від 07.09.2016, BBP, 2016, № 43, ст. 736 – положення щодо застосування пробаційних програм набирають чинності з 1 січня 2018 року
- № 1540-VIII від 22.09.2016, BBP, 2016, № 51, ст. 833
- № 1638-VIII від 04.10.2016, BBP, 2016, № 46, ст. 779
- № 1666-VIII від 06.10.2016, BBP, 2016, № 47, ст. 800
- № 1774-VIII від 06.12.2016, BBP, 2017, № 2, ст. 25
- № 1791-VIII від 20.12.2016, BBP, 2017, № 4, ст. 42
- № 1798-VIII від 21.12.2016, BBP, 2017, № 7-8, ст. 50
- № 1952-VIII від 16.03.2017, BBP, 2017, № 17, ст. 205
- № 1977-VIII від 23.03.2017, BBP, 2017, № 20, ст. 240
- № 2046-VIII від 18.05.2017, BBP, 2017, № 27-28, ст. 313
- № 2052-VIII від 18.05.2017, BBP, 2017, № 26, ст. 297
- № 2059-VIII від 23.05.2017, BBP, 2017, № 29, ст. 315
- № 2063-VIII від 23.05.2017, BBP, 2017, № 37, ст. 379
- № 2119-VIII від 22.06.2017, BBP, 2017, № 34, ст. 370
- № 2120-VIII від 22.06.2017, BBP, 2017, № 34, ст. 371
- № 2136-VIII від 13.07.2017, BBP, 2017, № 35, ст. 376
- № 2147-VIII від 03.10.2017, BBP, 2017, № 48, ст. 436
- № 2205-VIII від 14.11.2017, BBP, 2017, № 51-52, ст. 448
- № 2213-VIII від 16.11.2017, BBP, 2017, № 49-50, ст. 444
- № 2227-VIII від 06.12.2017, BBP, 2018, № 5, ст. 34
- № 2292-VIII від 08.02.2018, BBP, 2018, № 13, ст. 72
- № 2334-VIII від 14.03.2018, BBP, 2018, № 17, ст. 150
- № 2427-VIII від 17.05.2018, BBP, 2018, № 28, ст. 232
- № 2447-VIII від 07.06.2018, BBP, 2018, № 24, ст. 212
- № 2475-VIII від 03.07.2018, BBP, 2018, № 36, ст. 272
- № 2505-VIII від 12.07.2018, BBP, 2018, № 38, ст. 280
- № 2531-VIII від 06.09.2018, BBP, 2018, № 42, ст. 327
- № 2539-VIII від 06.09.2018, BBP, 2018, № 41, ст. 321
- № 2581-VIII від 02.10.2018, BBP, 2018, № 46, ст. 371
- № 2599-VIII від 18.10.2018, BBP, 2018, № 46, ст. 374
- № 2617-VIII від 22.11.2018, BBP, 2019, № 17, ст. 71
- № 2628-VIII від 23.11.2018, BBP, 2018, № 49, ст. 399}
- {Щодо визнання неконституційними окремих положень див. Рішення Конституційного Суду № 1-р/2019 від 26.02.2019}
- {Із змінами, внесеними згідно із Законами № 2708-VIII від 25.04.2019, BBP, 2019, № 22, ст. 83
- № 2747-VIII від 06.06.2019, BBP, 2019, № 29, ст. 118
- № 39-IX від 10.09.2019, BBP, 2019, № 40, ст. 212
- № 101-IX від 18.09.2019, BBP, 2019, № 40, ст. 219
- № 124-IX від 20.09.2019, BBP, 2019, № 46, ст. 295
- № 140-IX від 02.10.2019, BBP, 2019, № 47, ст. 311
- № 198-IX від 17.10.2019, BBP, 2019, № 50, ст. 356
- № 263-IX від 31.10.2019, BBP, 2020, № 2, ст. 5
- № 284-IX від 12.11.2019, BBP, 2020, № 2, ст. 8
- № 361-IX від 06.12.2019, BBP, 2020, № 25, ст. 171

Кримінальний кодекс України

- № 402-IX від 19.12.2019, ВВР, 2020, № 20, ст. 141
- № 404-IX від 19.12.2019, ВВР, 2020, № 35, ст. 253
- № 409-IX від 19.12.2019, ВВР, 2020, № 27, ст. 175
- № 418-IX від 20.12.2019, ВВР, 2020, № 28, ст. 187
- № 524-IX від 04.03.2020, ВВР, 2020, № 38, ст. 279
- № 530-IX від 17.03.2020, ВВР, 2020, № 16, ст. 100
- № 540-IX від 30.03.2020, ВВР, 2020, № 18, ст. 123
- № 556-IX від 13.04.2020, ВВР, 2020, № 19, ст. 128
- № 600-IX від 13.05.2020, ВВР, 2020, № 39, ст. 295
- № 619-IX від 19.05.2020, ВВР, 2020, № 39, ст. 298}
- {Щодо визнання неконституційними окремих положень див. Рішення Конституційного Суду № 7-р/2020 від 11.06.2020}
- {Із змінами, внесеними згідно із Законами
- № 671-IX від 04.06.2020, ВВР, 2020, № 42, ст. 343
- № 685-IX від 05.06.2020, ВВР, 2020, № 42, ст. 350
- № 720-IX від 17.06.2020, ВВР, 2020, № 47, ст. 408
- № 738-IX від 19.06.2020
- № 768-IX від 14.07.2020
- № 776-IX від 14.07.2020, ВВР, 2020, № 49, ст. 442
- № 805-IX від 16.07.2020, ВВР, 2020, № 36, ст. 273
- № 875-IX від 03.09.2020, ВВР, 2020, № 51, ст. 483}
- {Щодо визнання неконституційними окремих положень див. Рішення Конституційного Суду № 13-р/2020 від 27.10.2020}
- {Із змінами, внесеними згідно із Законами
- № 1074-IX від 04.12.2020, ВВР, 2021, № 15, ст. 131
- № 1231-IX від 16.02.2021, ВВР, 2021, № 21, ст. 188
- № 1256-IX від 18.02.2021, ВВР, 2021, № 20, ст. 187
- № 1292-IX від 02.03.2021, ВВР, 2021, № 21, ст. 192
- № 1357-IX від 30.03.2021, ВВР, 2021, № 29, ст. 234
- № 1366-IX від 30.03.2021
- № 1542-IX від 15.06.2021, ВВР, 2021, № 34, ст. 275
- № 1576-IX від 29.06.2021, ВВР, 2021, № 35, ст. 299
- № 1684-IX від 15.07.2021, ВВР, 2021, № 47, ст. 382 – вводитьися в дію з 08.11.2021
- № 1685-IX від 15.07.2021, ВВР, 2021, № 46, ст. 380}
- {Щодо визнання неконституційними окремих положень див. Рішення Конституційного Суду № 6-р(II)/2021 від 16.09.2021}
- {Із змінами, внесеними згідно із Законами
- № 1888-IX від 17.11.2021
- № 1965-IX від 15.12.2021
- № 2108-IX від 03.03.2022
- № 2110-IX від 03.03.2022
- № 2113-IX від 03.03.2022
- № 2114-IX від 03.03.2022
- № 2117-IX від 03.03.2022
- № 2124-IX від 15.03.2022
- № 2149-IX від 24.03.2022
- № 2150-IX від 24.03.2022
- № 2155-IX від 24.03.2022
- № 2160-IX від 24.03.2022
- № 2178-IX від 01.04.2022
- № 2198-IX від 14.04.2022
- № 2215-IX від 21.04.2022}
- {Щодо визнання конституційними окремих положень див. Рішення Конституційного Суду № 1-р/2022 від 30.06.2022}
- {Із змінами, внесеними згідно із Законами
- № 2472-IX від 28.07.2022
- № 2690-IX від 18.10.2022
- № 2803-IX від 01.12.2022
- № 2810-IX від 01.12.2022
- № 2812-IX від 01.12.2022
- № 2839-IX від 13.12.2022
- № 2997-IX від 21.03.2023
- № 3000-IX від 21.03.2023
- № 3233-IX від 13.07.2023
- № 3380-IX від 06.09.2023
- № 3442-IX від 08.11.2023
- № 3513-IX від 09.12.2023}
- {У тексті Кодексу слова «Генеральний прокурор України» в усіх відмінках замінено словами «Генеральний прокурор» у відповідному відмінку згідно із Законом № 1798-VIII від 21.12.2016}
- {У тексті Кодексу слова «психіатричний заклад» в усіх відмінках і числах замінено словами «заклад з надання психіатричної допомоги» у відповідному відмінку і числі згідно із Законом № 2205-VIII від 14.11.2017}

ПОСТАТЕЙНИЙ ЗМІСТ

Статті

ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА

Розділ I. ЗАГАЛЬНІ ПОЛОЖЕННЯ	1, 2
Розділ II. ЗАКОН ПРО КРИМІНАЛЬНУ ВІДПОВІДАЛЬНІСТЬ.....	3–10
Розділ III. КРИМІНАЛЬНЕ ПРАВОПОРУШЕННЯ, ЙОГО ВИДИ ТА СТАДІЇ	11–17
Розділ IV. ОСОБА, ЯКА ПІДЛЯГАЄ КРИМІНАЛЬНІЙ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ (СУБ'ЄКТ КРИМІНАЛЬНОГО ПРАВОПОРУШЕННЯ)	18–22
Розділ V. ВИНА ТА ЇЇ ФОРМИ	23–25
Розділ VI. СПІВУЧАСТЬ У КРИМІНАЛЬНОМУ ПРАВОПОРУШЕННІ.....	26–31
Розділ VII. ПОВТОРНІСТЬ, СУКУПНІСТЬ ТА РЕЦИДИВ КРИМІНАЛЬНИХ ПРАВОПОРУШЕНЬ	32–35
Розділ VIII. ОБСТАВИНИ, ЩО ВИКЛЮЧАЮТЬ КРИМІНАЛЬНУ ПРОТИПРАВНІСТЬ ДІЯННЯ	36–43 ¹
Розділ IX. ЗВІЛЬНЕННЯ ВІД КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ.....	44–49
Розділ X. ПОКАРАННЯ ТА ЙОГО ВИДИ	50–64
Розділ XI. ПРИЗНАЧЕННЯ ПОКАРАННЯ	65–73
Розділ XII. ЗВІЛЬНЕННЯ ВІД ПОКАРАННЯ ТА ЙОГО ВІДБУВАННЯ	74–87
Розділ XIII. СУДИМІСТЬ	88–91
Розділ XIII ¹ . ОБМЕЖУВАЛЬНІ ЗАХОДИ	91 ¹
Розділ XIV. ІНШІ ЗАХОДИ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОГО ХАРАКТЕРУ	92–96 ²
Розділ XIV ¹ . ЗАХОДИ КРИМІНАЛЬНО-ПРАВОВОГО ХАРАКТЕРУ ЩОДО ЮРИДИЧНИХ ОСІБ	96 ³ –96 ¹¹
Розділ XV. ОСОБЛИВОСТІ КРИМІНАЛЬНОЇ ВІДПОВІДАЛЬНОСТІ ТА ПОКАРАННЯ НЕПОВНОЛІТНІХ.....	97–108

ОСОБЛИВА ЧАСТИНА

Розділ І. ЗЛОЧИНИ ПРОТИ ОСНОВ НАЦІОНАЛЬНОЇ БЕЗПЕКИ УКРАЇНИ.	109–114 ²
Розділ ІІ. КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ ЖИТТЯ ТА ЗДОРОВ'Я ОСОБИ.	115–145
Розділ ІІІ. КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ ВОЛІ, ЧЕСТІ ТА ГІДНОСТІ ОСОБИ.	146–151 ²
Розділ ІV. КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ СТАТЕВОЇ СВОБОДИ ТА СТАТЕВОЇ НЕДОТОРКАНОСТІ ОСОБИ	152–156 ¹
Розділ V. КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ ВИБОРЧИХ, ТРУДОВИХ ТА ІНШИХ ОСОБИСТИХ ПРАВ І СВОБОД ЛЮДИНИ І ГРОМАДЯНИНА.	157–184
Розділ VI. КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ ВЛАСНОСТІ	185–198
Розділ VII. КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ У СФЕРІ ГОСПОДАРСЬКОЇ ДІЯЛЬНОСТІ.	199–233
Розділ VIII. КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ ДОВКІЛЛЯ	236–254
Розділ IX. КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ ГРОМАДСЬКОЇ БЕЗПЕКИ . . .	255–270 ¹
Розділ X. КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ БЕЗПЕКИ ВИРОБНИЦТВА	271–275
Розділ XI. КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ БЕЗПЕКИ РУХУ ТА ЕКСПЛУАТАЦІЇ ТРАНСПОРТУ	276–292
Розділ XII. КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ ГРОМАДСЬКОГО ПОРЯДКУ ТА МОРАЛЬНОСТІ	293–304
Розділ XIII. КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ У СФЕРІ ОБІГУ НАРКОТИЧНИХ ЗАСОБІВ, ПСИХОТРОПНИХ РЕЧОВИН, ЇХ АНАЛОГІВ АБО ПРЕКУРСОРІВ ТА ІНШІ КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ ЗДОРОВ'Я НАСЕЛЕННЯ.	305–327
Розділ XIV. КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ У СФЕРІ ОХОРОНИ ДЕРЖАВНОЇ ТАЄМНИЦІ, НЕДОТОРКАНОСТІ ДЕРЖАВНИХ КОРДОНІВ, ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ ПРИЗОВУ ТА МОБІЛІЗАЦІЇ	328–337

Розділ XV. КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ АВТОРИТЕТУ ОРГАНІВ ДЕРЖАВНОЇ ВЛАДИ, ОРГАНІВ МІСЦЕВОГО САМОВРЯДУВАННЯ, ОБ'ЄДНАНЬ ГРОМАДЯН ТА КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ ЖУРНАЛІСТІВ	338–360
Розділ XVI. КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ У СФЕРІ ВИКОРИСТАННЯ ЕЛЕКТРОННО-ОБЧИСЛЮВАЛЬНИХ МАШИН (КОМП'ЮТЕРІВ), СИСТЕМ ТА КОМП'ЮТЕРНИХ МЕРЕЖ І МЕРЕЖ ЕЛЕКТРОЗВ'ЯЗКУ	361–363 ¹
Розділ XVII. КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ У СФЕРІ СЛУЖБОВОЇ ДІЯЛЬНОСТІ ТА ПРОФЕСІЙНОЇ ДІЯЛЬНОСТІ, ПОВ'ЯЗАНОЇ З НАДАННЯМ ПУБЛІЧНИХ ПОСЛУГ	364–370
Розділ XVIII. КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ ПРАВОСУДДЯ	371–400 ¹
Розділ XIX. КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ ВСТАНОВЛЕНОГО ПОРЯДКУ НЕСЕННЯ ВІЙСЬКОВОЇ СЛУЖБИ (ВІЙСЬКОВІ КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ)	401–435 ¹
Розділ XX. КРИМІНАЛЬНІ ПРАВОПОРУШЕННЯ ПРОТИ МИРУ, БЕЗПЕКИ ЛЮДСТВА ТА МІЖНАРОДНОГО ПРАВОПОРЯДКУ.....	436–447
ПРИКІНЦЕВІ ТА ПЕРЕХІДНІ ПОЛОЖЕННЯ	

ЗАГАЛЬНА ЧАСТИНА

Розділ I Загальні положення

Стаття 1. Завдання Кримінального кодексу України

◀ 1

1. Кримінальний кодекс України має своїм завданням правове забезпечення охорони прав і свобод людини і громадянина, власності, громадського порядку та громадської безпеки, довкілля, конституційного устрою України від кримінально-протиправних посягань, забезпечення миру і безпеки людства, а також запобігання кримінальним правопорушенням.

2. Для здійснення цього завдання Кримінальний кодекс України визначає, які суспільно небезпечні діяння є кримінальними правопорушеннями та які покарання застосовуються до осіб, що їх вчинили.

{Стаття 1 із змінами, внесеними згідно із Законом № 2617-VIII від 22.11.2018}

Стаття 2. Підстава кримінальної відповідальності

◀ 2

1. Підставою кримінальної відповідальності є вчинення особою суспільно небезпечного діяння, яке містить склад кримінального правопорушення, передбаченого цим Кодексом.

2. Особа вважається невинуватою у вчиненні кримінального правопорушення і не може бути піддана кримінальному покаранню, доки її вину не буде доведено в законному порядку і встановлено обвинувальним вироком суду.

3. Ніхто не може бути притягнений до кримінальної відповідальності за те саме кримінальне правопорушення більше одного разу.

{Стаття 2 із змінами, внесеними згідно із Законом № 2617-VIII від 22.11.2018}

Окрема думка судді у справі № 344/6797/20 до ухвали Івано-Франківського апеляційного суду від 22.02.2022

<https://reyestr.court.gov.ua/Review/103502225>

(повний текст див. у окремій думці до ст. 126¹ цього Кодексу)

<...>

... застосування заходів кримінально-правового впливу (кримінальна відповідальність) до особи на підставі сукупності аналогічних адміністративних правопорушень, за кожне з яких вона зазнала стягнення, порушує принцип non bis in idem («двічі за одне й те саме не карають»), передбачений ст. 61 КУ та ч. 1 ст. 4 Протоколу № 7 Конвенції, що також узгоджуються з правовою позицією ВС, викладеною в постанові від 16.04.2020 у справі № 397/1694/14-к.

Зазначені у висунутому обвинуваченні діяння можуть бути віднесені до правопорушень, які мають кримінально-правовий характер (з огляду на характер об'єкта посягання та суворість правових наслідків, що настають).

Зважаючи на те, що ОСОБА_2 вже було притягнуто до відповідальності за вчинення домашнього насильства за вищевказані епізоди застосування психологічного насильства відносно колишньої дружини, виходячи з принципу non bis in idem, необхідно прийти до висновку, що дії обвинуваченого не містять складу кримінального правопорушення.

<...>

Окрема думка судді у справі № 363/2745/20 до вироку Білоцерківського міськрайонного суду Київської області від 11.07.2022

<https://reestr.court.gov.ua/Review/105270145>

(повний текст див. у окремій думці до ст. 118 цього Кодексу)

<...>

Слід зазначити, що в ст. 2 закріплені основні принципи кримінального права – принцип законності і принцип відповідальності особи за вчинене діяння при наявності її вини.

Характерними ознаками кримінальної відповідальності є:

- її зв'язок лише із спеціальним видом правопорушення – злочином;
- обов'язок особи відповідати перед державою за свої злочинні діяння і бути покараною (зазнати обмежень, втрат);
- міра відповідальності (покарання) особи за вчинений нею злочин визначається лише судом відповідно до закону.

Відповідно, згідно з ст. 2 КК загальною підставою кримінальної відповідальності є склад злочину, тобто наявність у дії або бездіяльності особи усіх юридичних ознак злочину, визначеного КК. Думки, бажання, переконання, хоч би і висловлені у тій чи іншій формі, самі по собі, якщо вони не були втілені у конкретному протиправному діянні, не породжують кримінальну відповідальність.

Кримінальна відповідальність настає за протиправні діяння людини, які були нею вчинені умисно або з необережності.

Підставою кримінальної відповідальності є вчинення особою суспільно небезпечного діяння, яке містить склад злочину, передбаченого КК, тобто при наявності об'єктивних (об'єкт, діяння, наслідки, причино вий зв'язок, а іноді, крім того, час, спосіб, місце, обстановка вчинення злочину) і суб'єктивних (суб'єкт, вина, крім того, у ряді випадків, мотив, мета) ознак, які характеризують певне суспільно небезпечне діяння як злочин, що створює таке юридичне поняття, як склад злочину.

Отже, вчинення особою злочину, – це з правової точки зору підстава виникнення кримінальної відповідальності, пов'язаною з появою у особи, яка вчинила злочин, обов'язку перетерпіти певні зміни свого правового становища.

<...>

Окрема думка судді у справі 991/5479/22 до постанови ККС ВС від 04.12.2023

<https://reyestr.court.gov.ua/Review/115476630>

постанова за покликанням:

<https://reyestr.court.gov.ua/Review/115476543>

<...>

1. За приписами ч. 2 ст. 152 КУ закони, інші акти або їх окремі положення, що визнані неконституційними, втрачають чинність з дня ухвалення КСУ рішення про їх неконституційність, якщо інше не встановлено самим рішенням, але не раніше дня його ухвалення.

КСУ (див. Рішення від 14.12.2000 № 15-рп/2000, від 10.06.2010 № 16-рп/2010, від 08.06.2016 № 4-рп/2016) неодноразово зазначав, що закони, інші правові акти або їх окремі положення, визнані неконституційними, не можуть бути прийняті в аналогічній редакції, оскільки рішення КСУ є обов'язковими до виконання на території України, остаточними і не можуть бути оскаржені (ч. 2 ст. 150 КУ).

Повторне запровадження правового регулювання, яке КСУ визнав неконституційним, дає підстави стверджувати про порушення конституційних приписів, згідно з якими закони та інші нормативно-правові акти приймаються на основі КУ і повинні відповідати їй (ч. 2 ст. 8 Основного ЗУ). Це виключає можливість органу державної влади, у тому числі парламенту, органу місцевого самоврядування, їх посадових осіб відтворювати положення правових актів, визнаних КСУ неконституційними, крім випадків, коли положення КУ, через невідповідність яким певний акт (його окремі положення) було визнано неконституційним, у подальшому змінені в порядку, передбаченому розділом XIII Основного ЗУ.

2. Особу може бути піддано кримінальному переслідуванню виключно за діяння, яке є кримінальним правопорушенням за нормами КК, тоді як втрата чинності нормою Особливої частини КК означає, що передбачені нею дії або бездіяльність не містять ознак діяння, за яке цим Кодексом встановлювалася кримінальна відповідальність, а у випадку визнання норми неконституційною – такими, що і не містили ознак правопорушення.

Констатація невідповідності правової норми КУ анулює її юридичну силу. Встановлення невідповідності норми КК приписам КУ недвозначно свідчить про безпідставність і необґрунтованість самої криміналізації діяння.

Спіратися на тлумачення норм права, визнаних неконституційними, зокрема і висновки, актуальні на час їх дії, що викладені у постановках ВС щодо застосування таких норм, чинне законодавство не дає жодних підстав.

3. В ухвалі колегії суддів Першої судової палати ККС ВС від 17.10.2023 про передачу на розгляд об'єднаної палати цього кримінального провадження за ст. 368³ КК вказано про переконання суддів у необхідності відступити від висновку ВС (справа № 705/2583/17) щодо застосування норми, яка була передбачена в ст. 366¹ КК, проте визнана неконституційною за Рішенням КСУ від 27.10.2020 № 13-р/2020.

Книги, які можуть вас зацікавити

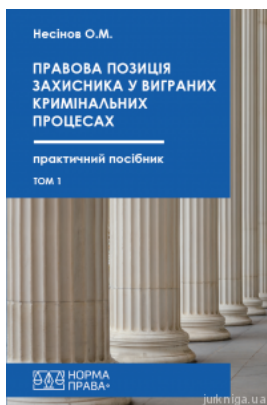
Кримінальний процесуальний кодекс України з постатейними матеріалами практики Конституційного Суду України, Верховного Суду України та Верховного Суду, Вищого спеціалізованого суду України з розгляду цивільних і кримінальних справ

Кримінальний процесуальний кодекс України. Okремi думки суддiв. Постатейнi матерiали

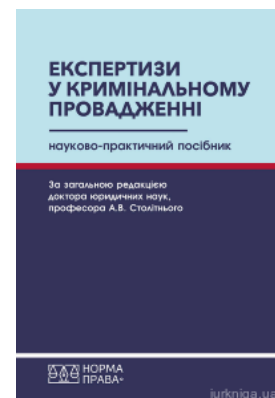
Негласні слідчі (розшукові) дії: науково-практичний коментар глави 21 КПК України з постатейними правовими позиціями Верховного Суду

Правова позиція захисника у виграних кримінальних процесах. Том 1

Негласні слідчі (розшукові) дії: теорія і практика. Видання друге

Експертизи у кримінальному провадженні. Науково-практичний посібник

Перейти до галузі права
Кримінальне право та процес

[Перейти на сайт](#) →